

Vergaderjaar 2000–2001

27 400 XIV

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 2001

Nr. 5

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, NATUUR- BEHEER EN VISSERIJ

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 29 september 2000

In 1998 is de regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur geïntroduceerd. Deze regeling verving de exploitatiesubsidies van de regeling Niet Terreinbeherende Natuurbeschermingsorganisaties (NTBO). Bij de start van de regeling is afgesproken na 2 jaar te evalueren in overleg met de betrokken organisaties.

Naar aanleiding van mijn toezegging in het overleg met uw Kamer van 4 oktober 1999 over Natuur- en milieueducatie, informeer ik u bijgaand over de uitslag en de gevolgen van de evaluatie.

De evaluatie van de regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur is op ambtelijk niveau uitgevoerd. De maatschappelijke organisaties die gebruik maken van de regeling zijn in de vorm van bilaterale gesprekken en een brede klankbordgroep betrokken geweest.

In grote lijnen richtte de evaluatie zich op de volgende aspecten:

1. motieven voor de introductie van de nieuwe regeling
2. de mate van doelbereiking van het natuurbeleid
3. de uitvoeringsaspecten van de regeling.

De belangrijkste conclusies uit de evaluatie zijn:

1. Ten aanzien van de motieven voor de introductie van de regeling kan het volgende worden opgemerkt: de motieven achter en de doelen voor de introductie van de regeling VMBN waren:
 - sturen op doelen i.p.v. op organisaties;
 - openstelling van de regeling ook voor andere organisaties;
 - stimuleren van creativiteit;
 - objectief toetsbare uitvoering.

Deze doelen zijn gehaald. Er zijn meer organisaties die gebruik maken van de regeling dan in de voorgaande periode van exploitatiesubsidies. Er zijn veel innovatieve projecten goedgekeurd en uitge-

voerd en er zijn bij de beoordeling van de projecten objectieve criteria gehanteerd.

2. Ten aanzien van de mate van doelbereiking van het natuurbeleid kan het volgende worden opgemerkt:
 - a. Bij de tendering van projecten in de regeling blijkt dat er veel nadruk is komen te liggen op innovatieve projecten en naar verhouding weinig aandacht is ontstaan voor de implementatie van projecten en de verspreiding van nieuwe ideeën. De effectiviteit van de regeling komt daarmee in het geding.
 - b. Interactieve beleidsontwikkeling leent zich niet erg goed voor de projectmatige aanpak van de regeling. Doordat de projecten ruim een jaar van tevoren worden gepland blijkt het in de praktijk moeilijk te zijn in te spelen op de actualiteit.
 - c. Bij de beleidsontwikkeling – en implementatie worden er van organisaties niet alleen innovatieve ideeën en projecten gevraagd, maar wordt dikwijls ook verwacht dat er een bepaalde rol gespeeld wordt. Deze rol betreft dikwijls de brugfunctie tussen overheid en maatschappij bij de ontwikkeling en maatschappelijke verankering van het natuurbeleid. Een dergelijke rol wordt in de huidige regeling onvoldoende ondersteund.
Het onderhouden van netwerken van vrijwilligers en/of professionals, kennisontwikkeling en helpdesk zijn voorbeelden van instrumenten die organisaties in staat stellen een dergelijke rol te vervullen. Zij kunnen voor de overheid dienen als kwaliteitscriteria voor het vervullen van de bedoelde rol.
3. Ten aanzien van de uitvoeringsaspecten van de regeling kan het volgende worden opgemerkt:
In de evaluatie zijn de financieel administratieve knelpunten geïnventariseerd. Deze staan in de evaluatie vermeld. Komende maanden zal er met de betrokken organisaties gezocht worden naar mogelijkheden om, zonder de overheidsverantwoordelijkheid ten aanzien van rechtmatige- en doelmatige bestedingen van gelden geweld aan te doen, gezocht worden naar versimpeling van de voorwaarden op financieel administratief vlak.

Naar aanleiding van het onder 2a, 2b en 2c genoemde heb ik inmiddels besloten om naast de bestaande projecttender een tweede luik in de regeling te maken dat zich richt op de implementatie, interactieve beleidsontwikkeling en ondersteuning van de bovengenoemde rol van de organisaties.

Dit tweede luik zal voor 2001 opengesteld worden en circa 1,5 miljoen gulden omvatten.

Ik meen daarmee de maatschappelijke verankering van het natuurbeleid, zoals verwoord in mijn nota «Natuur voor Mensen, Mensen voor Natuur» te kunnen ondersteunen.

Bij het opzetten van het tweede luik zal met de betreffende organisaties overleg gepleegd worden.

Overigens wordt de lijn «toetsen op resultaat» niet losgelaten. Ik denk aan een meerjarige ondersteuning in de vorm van programmafinanciering met een tenderprocedure.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de hoofdlijnen van de evaluatie van de regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G. H. Faber